

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (neljäs jaosto)

11 päivänä heinäkuuta 2019*

Ennakkoratkaisupyyntö – Työntekijöiden vapaa liikkuvuus – Rajoitukset –
Velkajärjestelymenettelyn aloittaminen – Asuinpaikkaa koskeva edellytys – Sallittavuus –
SEUT 45 artikla – Välitön oikeusvaikutus

Asiassa C-716/17,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Østre Landsret (Itä-Tanskan hovioikeus, Tanska) on esittänyt 19.12.2017 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 22.12.2017, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

A,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. Vilaras sekä tuomarit K. Jürimäe, D. Šváby, S. Rodin (esittelevä tuomari) ja N. Piçarra,

julkisasiamies: M. Szpunar,

kirjaaja: hallintovirkamies C. Strömholm,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 16.1.2019 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- A, edustajanaan C. T. Hermann, advokat,
- Tanskan hallitus, asiamiehinään J. Nymann-Lindegren, S. Wolff ja P. Z. L. Ngo,
- Euroopan komissio, asiamiehinään H. Støvlbæk ja M. Kellerbauer,

kuultuaan julkisasiamiehen 27.3.2019 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee SEUT 45 artiklan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty menettelyssä, jonka A on pannut vireille saadakseen velkajärjestelyn.

* Oikeudenkäyntikieli: tanska.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

- 3 Maksukyvyttömyysmenettelyistä 20.5.2015 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/848 (EYVL 2015, L 141, s. 19) 84 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tämän asetuksen säännöksiä sovelletaan ainoastaan niihin maksukyvyttömyysmenettelyihin, jotka aloitetaan 26 päivänä kesäkuuta 2017 tai sen jälkeen. Oikeustoimiin, jotka velallinen on tehnyt ennen kyseistä päivää, sovelletaan edelleen sitä lakia, joka oli niihin niiden tekohetkellä sovellettava laki.”

Tanskan oikeus

- 4 Tanskan konkurssilain (konkursloven) 3 §:ssä säädetään seuraavaa:

”1. Velan uudelleenjärjestely-, konkurssi- tai velkajärjestelyhakemus on jätettävä sen paikkakunnan konkurssituomioistuimeen, jossa velallinen harjoittaa liiketoimintaa.

2. Jollei velallinen harjoita liiketoimintaa [Tanskassa], hakemus on jätettävä sen tuomiopiirin konkurssituomioistuimeen, jossa velallisella on yleinen oikeuspaikka.

– –”

- 5 Konkurssilain 197 §:n 2 momentin 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”2. Velkajärjestelyä ei tavallisesti määrätä, jos

1) velallisen taloudellinen tilanne on selvittämättä;

– –”

- 6 Konkurssilain 229 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Konkurssituomioistuin voi velkojan vaatimuksesta peruuttaa velkajärjestelystä antamansa määräyksen, jos

1) ilmenee, että velallinen on velkajärjestelymenettelyn kuluessa toiminut vilpillisesti, tai

2) velallinen on vakavasti laiminlyönyt hänelle velkajärjestelymääräyksessä asetetut velvoitteet.”

- 7 Siviiliprosessilain (retsplejeloven) 235 §:ssä säädetään seuraavaa:

”1. Kanne on nostettava sen paikkakunnan tuomioistuimessa, jossa vastaajalla on yleinen oikeuspaikka, jollei laissa toisin säädetä.

2. Yleisen oikeuspaikan katsotaan olevan siinä tuomiopiirissä, jossa vastaajalla on kotipaikka. Jos vastaajalla on kotipaikka useammassa kuin yhdessä tuomiopiirissä, yleisen oikeuspaikan katsotaan olevan kussakin näistä tuomiopiireistä.

3. Jos vastaajalla ei ole kotipaikkaa, yleisen oikeuspaikan katsotaan olevan siinä tuomiopiirissä, jossa hän asuu.

4. Jos vastaajalla ei ole kotipaikkaa eikä hänen asuinpaikkaansa tiedetä, yleisen oikeuspaikan katsotaan olevan siinä tuomiopiirissä, jossa hänellä oli viimeksi kotipaikka tai asuinpaikka.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

- 8 A on Tanskan kansalainen, jolla on kotipaikka Ruotsissa ja joka työskentelee palkansaajana Tanskassa, jossa hän on Tanskan lainsäädännön mukaan yleisesti verovelvollinen.
- 9 A jätti 8.2.2017 velkajärjestelyhakemuksen Sø- og Handelsretteniin (meri- ja kauppatuomioistuin, Tanska).
- 10 Hänen hakemuksensa koski velkoja, joita oli otettu vuodesta 1999 alkaen tanskalaisilta velkojilta, joista yksi oli julkisoikeudellinen oikeushenkilö ja muut yksityishenkilöitä.
- 11 Sø- og Handelsretten hylkäsi A:n velkajärjestelyhakemuksen 6.4.2017 antamallaan määräyksellä sillä perusteella, että tanskalaiset tuomioistuimet eivät olleet toimivaltaisia käsittelemään sitä, sillä A ei harjoita Tanskan oikeudessa tarkoitettulla tavalla taloudellista toimintaa Tanskassa eikä myöskään hänen yleinen oikeuspaikkansa ole siellä. Näin ollen kyseinen tuomioistuin ei tutkinut, täytyivätkö ne aineelliset edellytykset, jotka konkurssilaissa oli asetettu velkajärjestelylle.
- 12 Østre Landsret (Itä-Tanskan hovioikeus, Tanska), joka ratkaisee asian toisen oikeusasteen tuomioistuintena pääasiassa, katsoo, että tanskalainen tuomioistuin voisi olla toimivaltainen käsittelemään A:n velkajärjestelyhakemuksen, jos Tanskan oikeuden säännöt, jotka koskevat tuomioistuinten toimivaltaa velkajärjestelyiden alalla, ovat ristiriidassa unionin oikeuden ja erityisesti SEUT 45 artiklan kanssa.
- 13 Tältä osin ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa, että sovellettavan Tanskan lainsäädännön mukaan velkajärjestelymenettely edellyttää hakijan taloudellisen tilanteen ja elintason yksityiskohtaista tarkastelua. Kyseisessä lainsäädännössä säädetään, että tätä arviointia ohjaavat täsmälliset säännöt, jotka on laadittu ottaen huomioon Tanskassa vallitsevat sosioekonomiset olosuhteet ja joilla pyritään takaamaan hyväksyttävänä pidettävä vaatimaton elintaso velkajärjestelyn aikana. Nämä säännöt voivat osoittautua riittämättömiksi, kun on kyse hakijasta, joka asuu toisessa jäsenvaltiossa ja jonka erilaisesta sosiaalisesta ja taloudellisesta tilanteesta tanskalaiset toimivaltaiset tuomioistuimet, joilla ei ole mitään mahdollisuutta tarkistaa hakijan itsensä tältä osin toimittamia tietoja, eivät ole tietoisia.
- 14 Tässä tilanteessa Østre Landsret on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Onko SEUT 45 artikla, sellaisena kuin unionin tuomioistuin sitä tulkitsee 8.11.2012 antamassaan tuomiossa Radziejewski (C-461/11), esteenä Tanskassa sovelletun kaltaiselle toimivaltaista tuomioistuinta koskevalle säännölle, jonka tarkoituksena on varmistaa, että velkajärjestelyasiaa käsittelevä tuomioistuin on tietoinen siitä erityisestä sosiaalis-taloudellisesta tilanteesta, jossa velallinen ja hänen perheensä ovat ja jossa heidän voidaan olettaa tulevaisuudessa olevan, ja voi ottaa sen huomioon arvioinnissaan ja että tämä arviointi voidaan suorittaa ennalta määritellyillä perusteilla, joissa vahvistetaan velkajärjestelyssä hyväksyttävänä pidettävä vaatimaton elintaso?

--

2) [Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan, ettei kyseistä rajoitusta voida pitää perusteltuna,] onko SEUT 45 artiklaa tulkittava siten, että sillä on välitön oikeusvaikutus myös käsiteltävän kaltaisessa tilanteessa yksityisten välillä, minkä seurauksena yksityisten velkojien on suostuttava vähentämään saatavia, jotka niillä on toiseen valtioon asumaan muuttaneelta velalliselta, tai luopumaan niistä kokonaan?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen kysymys

- 15 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedusteleo ensimmäisellä kysymyksellään lähinnä, onko SEUT 45 artiklaa tulkittava siten, että se on esteenä pääasiassa kyseessä olevan kaltaiselle jäsenvaltion lainsäädännössä säädetylle tuomioistuimen toimivaltasäännölle, jonka mukaan velkajärjestelyn myöntäminen edellyttää sitä, että velallisen kotipaikka tai asuinpaikka on kyseisessä jäsenvaltiossa (jäljempänä asuinpaikkaa koskeva edellytys).
- 16 Tässä yhteydessä on syytä muistuttaa, että henkilöiden vapaata liikkuvuutta koskevien kaikkien EUT-sopimuksen määräysten tarkoituksena on helpottaa jäsenvaltioiden kansalaisten kaikenlaisen ansiotyön tekemistä unionin alueella ja että kyseisten määräysten vastaisia ovat toimenpiteet, joilla voi olla epäsuotuisa vaikutus näihin kansalaisiin, kun he haluavat harjoittaa taloudellista toimintaa toisen jäsenvaltion alueella (tuomio 8.11.2012, Radziejewski, C-461/11, EU:C:2012:704, 29 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 17 Kansalliset säännökset, jotka estävät jäsenvaltion kansalaisuuden omaavaa työntekijää lähtemästä kotimaastaan käyttäökseen oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen tai saavat hänet luopumaan ajatuksesta lähteä kotimaastaan tässä tarkoituksessa, ovat näin ollen vapaan liikkuvuuden rajoituksia, vaikka niitä sovellettaisiin kyseessä olevan työntekijän kansalaisuudesta riippumatta (tuomio 8.11.2012, Radziejewski, C-461/11, EU:C:2012:704, 30 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 18 Pääasiassa kyseessä olevan kaltaisen kansallinen säännöstö, jossa velkajärjestelyn myöntämiselle asetetaan asuinpaikkaa koskeva edellytys, on omiaan aiheuttamaan sen, että maksukyvytön työntekijä luopuu käyttämästä oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen (ks. vastaavasti tuomio 8.11.2012, Radziejewski, C-461/11, EU:C:2012:704, 31 kohta).
- 19 Näin ollen on katsottava, kuten ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin, A, Tanskan hallitus ja Euroopan komissio ovat todenneet, että pääasiassa kyseessä oleva säännöstö on SEUT 45 artiklassa lähtökohtaisesti kielletty työntekijöiden vapaan liikkuvuuden rajoitus siltä osin kuin siinä asetetaan velkajärjestelyhakemuksen esittämisen edellytykseksi asuinpaikkaa koskeva edellytys.
- 20 Tällainen säännöstö voidaan hyväksyä ainoastaan, jos sillä tavoitellaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen mukaista hyväksyttävää tavoitetta ja jos sitä voidaan pitää perusteltuna yleistä etua koskevista pakottavista syistä. Lisäksi mainitun toimenpiteen soveltamisella on tällaisessa tapauksessa voitava taata kyseessä olevan tavoitteen toteutuminen, eikä sillä saada ylittää sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi (ks. vastaavasti tuomio 14.3.2019, Jacob ja Lennertz, C-174/18, EU:C:2019:205, 44 kohta).
- 21 Tältä osin on hyväksyttävää, että jäsenvaltio haluaa valvoa velallisen taloudellista ja henkilökohtaista tilannetta ennen kuin se myöntää hänelle toimenpiteen, jolla hänet kokonaan tai osittain vapautetaan veloistaan (tuomio 8.11.2012, Radziejewski, C-461/11, EU:C:2012:704, 46 kohta).
- 22 Tämä hyväksyttävä tavoite voi edellyttää, että kansallinen tuomioistuin, jonka käsiteltäväksi tällainen hakemus on saatettu, suorittaa sovellettavassa lainsäädännössä säädetyt ja tämän tuomion 13 kohdassa kuvatun kaltaisen arvioinnin sellaisten ennalta vahvistettujen kriteerien perusteella, jotka on laadittu ottaen huomioon siinä jäsenvaltiossa, jossa kyseinen hakemus on tehty, vallitsevat olosuhteet.

- 23 Jos keino tämän tavoitteen saavuttamiseksi on asettaa asuinpaikkaa koskeva edellytys, joka koskee yksinomaan velkajärjestelyhakemuksen jättämispäivää, tällaisen edellytyksen ei kuitenkaan voida katsoa olevan omiaan takaamaan tämän tavoitteen saavuttamista (ks. vastaavasti tuomio 8.11.2012, Radziejewski, C-461/11, EU:C:2012:704, 47 kohta).
- 24 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan nimittäin kansallinen lainsäädäntö on omiaan takaamaan tavoitteen toteutumisen vain, jos se tosiasiallisesti vastaa tavoitteeseen johdonmukaisella ja järjestelmällisellä tavalla (ks. vastaavasti tuomio 10.3.2009, Hartlauer, C-169/07, EU:C:2009:141, 55 kohta; tuomio 15.10.2015, Grupo Itevelesa ym., C-168/14, EU:C:2015:685, 76 kohta ja määräys 30.6.2016, Sokoll-Seebacher ja Naderhirn, C-634/15, EU:C:2016:510, 27 kohta).
- 25 Pääasiassa kyseessä olevan kaltaisessa tilanteessa, jossa toimivaltaisen kansallisen tuomioistuimen tekemä arviointi perustuu arviointiperusteisiin, joissa otetaan huomioon velallisen ja hänen perheensä sosiaalinen ja taloudellinen tilanne sekä velkajärjestelyhakemuksen esittämishetkellä että sen jälkeen, kunnes kyseinen tuomioistuin tekee päätöksensä, johdonmukainen lähestymistapa edellyttäisi velkajärjestelyhakemuksen pakollista hylkäämistä siinä tapauksessa, että hakijan asuinpaikka siirtyy Tanskan kuningaskunnasta toiseen jäsenvaltioon asian käsittelyn kuluessa, ennen kuin toimivaltainen tuomioistuin antaa lopullisen ratkaisun kyseisestä hakemuksesta.
- 26 Jollei ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen suorittamasta tarkistuksesta muuta johdu, vaikuttaa kuitenkin siltä, ettei velallisen kotipaikan siirtämisestä Tanskan kuningaskunnasta toiseen jäsenvaltioon velkajärjestelymenettelyn kuluessa tai sen jälkeen seuraa välittömästi se, ettei velallisella olisi oikeutta velkajärjestelyyn.
- 27 Ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee lisäksi, että kyseisessä lainsäädännössä säädetään velkajärjestelymääräyksen peruuttamisesta ainoastaan silloin, kun velallinen on toiminut vilpillisesti tai on vakavasti laiminlyönyt kyseisessä määräyksessä asetetut veloitteet, mutta ei silloin, kun velallinen on vain siirtänyt asuinpaikkansa ulkomaille.
- 28 Lisäksi on todettava, että pääasiassa kyseessä olevassa lainsäädännössä säädetään, että henkilö, joka harjoittaa Tanskan oikeudessa tarkoitettulla tavalla taloudellista toimintaa Tanskan alueella, voi tehdä velkajärjestelyhakemuksen siinä konkurssituomioistuimessa, jonka tuomiopiiriin kuuluvalla alueella hän harjoittaa tätä toimintaa, vaikka hän ei kuitenkaan täytä asuinpaikkaa koskevaa edellytystä.
- 29 Näissä olosuhteissa on todettava, että pääasiassa kyseessä olevassa lainsäädännössä säädetyllä asuinpaikkaa Tanskassa koskevalla edellytyksellä ei voida sellaisenaan katsoa pyrittävän johdonmukaisesti ja järjestelmällisesti tämän tuomion 22 kohdassa mainitun tavoitteen saavuttamiseen.
- 30 Lisäksi on niin, että jos velkajärjestelyn edellytykseksi asetettaisiin se, että velallisen, jonka kotipaikka on muussa kuin siinä jäsenvaltiossa, jossa velkajärjestelyä koskeva hakemus on tehty, on ilmoitettava luotettavia tietoja omasta ja hänen perheensä sosiaalisesta ja taloudellisesta tilanteesta sekä heidän kotijäsenvaltionsa sosiaalisista olosuhteista, se merkitsisi – jos kansallinen tuomioistuin edellyttää näitä tietoja – vähemmän rajoittavaa toimenpidettä kuin ehdoton kieltäminen kyseisen hakemuksen tekemiseen.
- 31 Lisäksi on huomattava, että kuten Tanskan hallitus on istunnossa vahvistanut, Tanskan lainsäädännössä säädetään, että tanskalainen tuomioistuin voi kieltäytyä antamasta velkajärjestelymääräystä, jos se katsoo, että velallisen sosioekonomista tilannetta ei voida enää määritellä riittävän tarkasti, mikä voisi ilmetä siinä tapauksessa, että tämän velallisen asuinpaikka siirtyy Tanskan kuningaskunnasta toiseen jäsenvaltioon.

- 32 Tällaisen lainsäädännön perusteella on siis mahdollista hylätä tällainen hakemus silloin, kun tämän tuomion 13 kohdassa kuvattu arviointi osoittautuu mahdottomaksi sen vuoksi, että hakijan asuinpaikka oli siirtynyt Tanskan kuningaskunnan ulkopuolelle ennen hakemuksen jättämistä tai menettelyn aikana. Näin ollen ei ole tarpeen säätää, että tällaisen hakemuksen tekeminen on täysin mahdotonta hakijalle, joka ei hakemuksen tekohetkellä asu Tanskassa.
- 33 Tästä seuraa, että pääasiassa kyseessä olevassa lainsäädännössä säädetyn kaltaisen asuinpaikkaa koskevan edellytyksen asettamisella ylitetään se, mikä on tarpeen tämän tuomion 22 kohdassa mainitun tavoitteen saavuttamiseksi.
- 34 Tanskan hallituksen kirjallisissa huomautuksissaan esittämä väite, jonka mukaan asetuksen N:o 2015/848 tehokas täytäntöönpano estyisi, jos SEUT 45 artiklaa olisi tulkittava siten, että se on esteenä pääasiassa kyseessä olevan kaltaiselle kansalliselle säännöstölle, on pääasian yhteydessä tehoton, koska kyseisen asetuksen 84 artiklan 1 kohdan mukaan sen säännöksiä voidaan soveltaa ainoastaan niihin maksukyvyttömyysmenettelyihin, jotka aloitetaan 26.6.2017 tai sen jälkeen eli sen jälkeen, kun A oli jättänyt velkajärjestelyhakemuksen.
- 35 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että SEUT 45 artiklaa on tulkittava siten, että se on esteenä pääasiassa kyseessä olevan kaltaiselle jäsenvaltion lainsäädännössä säädetylle tuomioistuimen toimivaltaa koskevalle säännölle, jonka mukaan velkajärjestelyn myöntäminen edellyttää sitä, että velallisen kotipaikka tai asuinpaikka on kyseisessä jäsenvaltiossa.

Toinen kysymys

- 36 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee toisella kysymyksellään lähinnä, onko SEUT 45 artiklaa tulkittava siten, että siinä edellytetään, että kansallinen tuomioistuin jättää soveltamatta pääasiassa kyseessä olevan kaltaista, tuomioistuimen toimivaltaa koskevassa kansallisessa säännössä asetettua asuinpaikkaa koskevaa edellytystä riippumatta siitä, tuleeko velkajärjestelymenettely, josta myös säädetään kyseisessä lainsäädännössä, mahdollisesti vaikuttamaan yksityisillä mainitun lainsäädännön nojalla oleviin saataviin.
- 37 Tältä osin on aluksi muistutettava, että SEUT 45 artiklalla annetaan yksityisille oikeuksia, joihin he voivat vedota tuomioistuimessa ja joita kansallisten tuomioistuinten on suojattava (tuomio 11.1.2007, ITC, C-208/05, EU:C:2007:16, 67 kohta).
- 38 Ensisijaisuusperiaatteen mukaan on niin, että jos kansallinen tuomioistuin, joka käsittelee asiaa toimivaltansa puitteissa, ei voi tulkita kansallista säännöstöä unionin oikeuden vaatimusten mukaisesti, sillä on jäsenvaltion elimenä velvollisuus jättää soveltamatta kaikki unionin oikeuden säännön, jolla on välitön oikeusvaikutus sen käsiteltävänä olevassa asiassa, kanssa ristiriidassa olevat kansallisen lainsäädännön säännökset (ks. vastaavasti tuomio 24.6.2019, Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, 58 ja 61 kohta).
- 39 Tämä velvollisuus ei riipu siitä, että pääasiassa kyseessä olevan kaltaisella kansallisella lainsäädännöllä voidaan mahdollisesti muuttaa yksityisten oikeusasemaa sen jälkeen, kun ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin jättää soveltamatta tuomioistuinten toimivaltaa koskevaa kansallista säännöstä ja lausuu velallisen tekemästä velkajärjestelyhakemuksesta.
- 40 SEUT 45 artiklaa on näin ollen tulkittava siten, että siinä edellytetään, että kansallinen tuomioistuin jättää soveltamatta pääasiassa kyseessä olevan kaltaista, tuomioistuimen toimivaltaa koskevassa kansallisessa säännössä asetettua asuinpaikkaa koskevaa edellytystä riippumatta siitä, tuleeko velkajärjestelymenettely, josta myös säädetään kyseisessä lainsäädännössä, mahdollisesti vaikuttamaan yksityisillä mainitun lainsäädännön nojalla oleviin saataviin.

Oikeudenkäyntikulut

- 41 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (neljäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) SEUT 45 artiklaa on tulkittava siten, että se on esteenä pääasiassa kyseessä olevan kaltaiselle jäsenvaltion lainsäädännössä säädetylle tuomioistuimen toimivaltaa koskevalle säännölle, jonka mukaan velkajärjestelyn myöntäminen edellyttää sitä, että velallisen kotipaikka tai asuinpaikka on kyseisessä jäsenvaltiossa.
- 2) SEUT 45 artiklaa on tulkittava siten, että siinä edellytetään, että kansallinen tuomioistuin jättää soveltamatta pääasiassa kyseessä olevan kaltaista, tuomioistuimen toimivaltaa koskevassa kansallisessa säännössä asetettua asuinpaikkaa koskevaa edellytystä riippumatta siitä, tuleeko velkajärjestelymenettely, josta myös säädetään kyseisessä lainsäädännössä, mahdollisesti vaikuttamaan yksityisillä mainitun lainsäädännön nojalla oleviin saataviin.

Allekirjoitukset